

ЗА ВЖТРЪШНЖ-ТЖ ТОПЛИНЖ НА ЗЕМІЖ-ТЖ. ИЗВОРИ, БАНИ, ВОЛКАНИ И ТРЯСАВИЦЫ.

Слънце-то грѣе та сгрѣва насъ и всичко, что има по земѣж-тж. Топлина отъ него ся промыча и навжтрѣ въ земѣж-тж, та ѣж сгрѣва доста на глѣбоко; нѣ както е опытано и доказано слънчева-та топлина прѣзъ цѣлж годинж не ся вмжква въ земѣж-тж по-наглѣбоко отъ 25 метра. А пакъ опыти сж показали че колко по-наглѣбоко ся копае въ земѣж-тж толкова по-голѣма топлина ся усѣща навжтрѣ. Така на пр. у Швейцаріѣж у еднж дупкж, глѣбокж въ земѣж-тж 100 метра, *Соссюръ*, намѣрилъ топлинж 14° по стоградусный топломѣръ, а у другж дупкж, глѣбокж 200 метра, намѣрилъ топло 17° по стоградусный топломѣръ; у Гренеллж близу при Парисъ, кога пробивали Артезіанскы кладенцы на 550 метра глѣбоко въ земѣж-тж намѣрили топло до 28° по стоградусный топломѣръ; у солницы-ты по Вестфаліѣж на 700 метра глѣбоко въ земѣж-тж нашло ся топло до 33° по стоградусный топломѣръ. Оттука ся разбрало, че колко по-наглѣбоко ся за дѣвчачловѣкж вжтрѣ въ земѣж-тж, толкова по-топло бѣва. По мѣрж-тж колко-то расте топлина-та и до колко-то ся е могло да ся задѣны чловѣкж глѣбоко въ земѣж-тж, учени-ти прѣсмѣтнжли и намѣрили, че на 3500 метра глѣбоко въ земѣж-тж ще да е толкова горящо, что-то тамъ вода-та ще да врѣ, а на пять миль глѣбоко въ земѣж-тж ще да е толкова горящо, что-то тамъ всичкы метали бы ся стопили, а оттамъ нататѣкъ по-наглѣбоко прѣсть-та, камъне-ти и всичкы руды щжтъ да сж стопены отъ голѣмж-тж горящинж.

Нѣ тая силна горящина, коуж-то има земя-та у срѣдѣж-тж си, както го доказвать учени-ти, отъ двѣ хыляды години насѣмъ, недостига вече до поврхнинж-тж ѣ, а то за това, зачто-то земна-та кора е много надебѣлѣла та не пропуца нагорѣ топлинж. Едно врѣмя, въ отколѣшино врѣмя, кога кора-та на земѣж-тж не была толкова дебела, топлина извжтрѣ могла да достига до поврхнинж-тж ѣ, та така могли да живѣжтъ животны и да вирѣжтъ растенія и тамъ, дѣ-то сега земя-та е покрита съ вѣченъ ледъ, по имя у така наречены-ты студены поясы, дѣ-то слънце-то тврѣдѣ полѣ-